

قتل اتابک اعظم 1286 ش

محمد علی شاه قاجار، پس از آن که به تخت سلطنت نشست، با مشکلات متعددی روبرو گردید. به اعتقاد او، تنها مرد با تجربه‌ای که می‌توانست بر مشکلات فایق آید...

محمد علی شاه قاجار، پس از آن که به تخت سلطنت نشست، با مشکلات متعددی روبرو گردید. به اعتقاد او، تنها مرد با تجربه‌ای که می‌توانست بر مشکلات فایق آید، صدراعظم پدر و پدر بزرگش، میرزا علی اصغر خان امین السلطان معروف به اتابک اعظم بود. اتابک در آن زمان در اروپا به سر می‌برد و پس از این پیشنهاد راهی تهران شد و به زودی کابینه خود را معرفی نمود. اما او نیز با شورش‌ها و ناآرامی‌هایی در کشور مواجه گردید و مجبور به سرکوبی آنان شد. در همین زمان بود که مشروطه خواهان به رهبری شیخ فضل الله نوری در حرم حضرت عبدالعظیم در ری تحصن کردند و تلگراف‌هایی در رد مشروطه غیر مشروعه مخابره نمودند. اتابک در دوران حکومت خود، همواره مورد حمله جراید و انجمن‌ها بود و از طرف آنان شایع شد که او مخالف مشروطه است. او همچنین طرفدار شدید روسیه بود و از آن دولت دفاع می‌کرد. او دشمن آزادی و آزادی خواهان بود و جز حفظ مقام خود، به چیزی نمی‌اندیشید و لذا منفور مردمان بود. اتابک در 24 سالگی وارث 24 منصب درباری (و به گفته دیگری 34 منصب درباری و دولتی بوده) و در 28 سالگی شخص دوم مملکت به شمار می‌آمد. وی امضاکننده قرارداد امتیاز تنباکو با انگلستان بود که به نهضت تنباکو و ضرر فراوان به اقتصاد ایران انجامید. وی حدود ربع قرن در رأس هیئت حاکمه ایران قرار داشت و چون مخالف ترقی بود، لذا هیچ کار قابل توجهی برای مردم و کشور نکرد. با دسیسه‌هایی او بود که سید جمال الدین اسدآبادی به دستور ناصرالدین شاه به طرزی اهانت‌آمیز از ایران اخراج شد. سرانجام، اتابک اعظم پس از چهار ماه صدارت، به هنگام خروج از مجلس شورای ملی توسط یکی از مشروطه‌طلبان به نام عباس آقا تبریزی و به تحریک سید حسن تقی زاده، به قتل رسید.